

Beslissing van de Klachtencommissie van het Nederlands Instituut voor de Classificatie van Audiovisuele Media (NICAM)

inzake de klacht van

XXX, hierna te noemen: 'Klaagster'

tegen

XXX, gevestigd te XXX, hierna te noemen: de 'Aanbieder'

met betrekking tot

de audiovisuele productie: aflevering 7 van de serie '*Knokke Off*', hierna te noemen: de 'Aflevering' gezien op de video on demand dienst 'XXX', hierna te noemen 'VOD-dienst'

1. De procedure

Klaagster heeft op 21 augustus 2023 een klacht ingediend over de Aflevering. De voorzitter van de Klachtencommissie heeft de klacht op formele aspecten getoetst en heeft bepaald dat de klacht voorshands in behandeling kan worden genomen.

De Aanbieder heeft geen schriftelijk verweer ingediend.

De Klachtencommissie heeft de klacht tijdens haar zitting van dinsdag 3 oktober 2023 behandeld.

Bij de zitting was XXX namens de Aanbieder aanwezig. Klaagster heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om haar standpunt ter zitting toe te lichten.

2. De bestreden audiovisuele productie

De Aflevering maakt onderdeel uit van de serie *Knokke Off*. Deze serie is een dramaserie uit 2023 en bestaat uit tien afleveringen. De serie is door Aanbieder op 7 juli 2023 geclassificeerd op 12 jaar vanwege roken/drugs/alcohol/ en grof taalgebruik. De inhoudscategorie seks was door de Aanbieder geclassificeerd op 'Alle Leeftijden'.

3. De klacht

De klacht heeft betrekking op de inhoudscategorie seks en roken/drugs/alcohol. Klaagster acht

de Aflevering niet geschikt voor kinderen van 12 jaar vanwege de hoeveelheid aan seksuele handelingen en de hoeveelheid aan drank- en drugsgebruik die er in de Aflevering te zien is.

4. Bureau

Het bureau van het NICAM heeft de Aflevering naar aanleiding van de klacht beoordeeld. De klacht wordt op grond van artikel 3.3 sub d van het Klachtenreglement direct - zonder voorafgaande bemiddeling - aan de Klachtencommissie voorgelegd, omdat de Aanbieder binnen een jaar na datum van indiening van de eerste klacht een (mogelijke) overtreding begaat in dezelfde categorie zoals genoemd in de Sanctierichtlijn (inhoudelijke overtredingen) waarover eerder in dat jaar door het bureau is bemiddeld. Door het bureau is namelijk op 5 april 2023 bemiddeld naar aanleiding van de klacht over de serie *One more time*, waarna de Aanbieder de classificatie van de productie heeft aangepast van 9 jaar naar 12 jaar.

5. De mondelinge behandeling ter zitting

Tijdens de mondelinge behandeling heeft Aanbieder haar standpunt uiteengezet. Aanbieder licht toe dat er is besloten geen inhoudelijk verweer te voeren in deze kwestie. Aanbieder heeft namelijk zelf ook vastgesteld dat de oorspronkelijke classificatie van 12 jaar niet juist is en de classificatie van de serie moest worden bijgewerkt. Op 27 september jl. is dan ook overgegaan tot herbeoordeling van de Aflevering, waarna de classificatie van de Aflevering volgens Aanbieder uitkomt op 14 jaar vanwege seks en roken/drugs/alcohol met een waarschuwing voor grof taalgebruik.

6. Het oordeel van de Klachtencommissie

De klacht gaat over de inhoudscategorieën seks en roken/drugs/alcohol. De Aanbieder heeft de classificatie van de Aflevering voor aanvang van de zitting aangepast naar 14 vanwege seks, roken/drugs/alcohol met een waarschuwing voor grof taalgebruik. Voor wat betreft de inhoudscategorie geweld is de leeftijdsclassificatie inmiddels gewijzigd van 6 jaar naar 12 jaar. De Klachtencommissie kan zich vinden in de leeftijdsclassificatie voor wat betreft de inhoudscategorie geweld.

De Klachtencommissie zal verder aan de hand van de klacht beoordelen of de door de Aanbieder aan de Aflevering gegeven classificatie juist is. De Klachtencommissie past daartoe zelf het classificatieformulier op de onderhavige productie toe. Hieronder behandelt zij de relevante vragen voor de inhoudscategorie seks en roken/drugs/alcohol.

Seks

In de oorspronkelijke classificatie van de Aflevering was de leeftijdsclassificatie voor wat betreft de inhoudscategorie seks 'Alle Leeftijden'. In deze inhoudscategorie gaat het in dit geval om vraag 4.1.2, vraag 4.1.3 en vraag 4.1.4.

Vraag 4.1.2. Hoe vaak zijn er seksuele handelingen zichtbaar?

Onder seksuele handelingen wordt verstaan: *“alle handelingen die er op gericht zijn de actor zelf, een andere persoon in de productie, of de kijker op te winden. Dit kan ook een suggestieve handeling zijn of een handeling met seksuele hulpmiddelen”*.

Onder vaak wordt verstaan: *“de seksuele handelingen beslaan een relatief groot deel van de tijd van de productie”*.

Vraag 4.1.3. Komen het seksueel taalgebruik en de seksuele handelingen bij elkaar opgeteld vaak voor?

De Klachtencommissie is van oordeel dat zowel vraag 4.1.2 als vraag 4.1.3 met 'vaak' moet worden beantwoord, nu het seksuele taalgebruik en de seksuele handelingen elementen zijn die continu terugkeren in de Aflevering.

Vraag 4.1.4. Zijn de seksuele handelingen op nadrukkelijke wijze in beeld gebracht?

Naar het oordeel van de Klachtencommissie worden de seksuele handelingen op nadrukkelijke wijze in beeld gebracht. Daarbij verwijst de Klachtencommissie specifiek naar de scènes tijdens het vrijgezellenfeest, waarin de zus van Louise seks heeft met de stripper die als wolf is verkleed en de vriendin van Louise hem oraal bevredigt. De beelden laten weinig aan de verbeelding over. De Klachtencommissie is dan ook van oordeel dat deze vraag beantwoord dient te worden met '1 of enkele keren'.

Hiermee komt de leeftijdsclassificatie voor wat betreft de inhoudscategorie seks op 12 jaar.

Roken/drugs/alcohol

De oorspronkelijke leeftijdsclassificatie voor wat betreft de inhoudscategorie roken/drugs/alcohol was 12 jaar. In deze inhoudscategorie gaat het in dit geval om vraag 6.1.1, vraag 6.1.2 en vraag 6.1.3.

Vraag 6.1.1. Komt er (a) harddrugs- (b) overmatig softdrugsgebruik of (c) overmatig alcoholgebruik in de productie voor?

Naar het oordeel van de Klachtencommissie is dat het geval. Vraag 6.1.1 dient daarom te worden beantwoord met 'ja', zoals de Aanbieder dat ook heeft gedaan.

Vraag 6.1.2 Wordt het harddrugsgebruik, overmatig softdrugsgebruik, of overmatig alcoholgebruik in een gunstig daglicht geplaatst?

De toelichting bij deze vraag is als volgt: *“Gunstig daglicht betekent dat de positieve kanten van harddrugsgebruik of overmatig softdrug-/alcoholgebruik expliciet worden benadrukt, of dat het gebruik wordt aangeprezen of aangeraden.*

Dit kan situaties beslaan waarbij duidelijk tot uitdrukking komt dat harddrugsgebruik of overmatig softdrug-/alcoholgebruik goed is en vrijwel alleen positieve effecten heeft. Producties waarin harddrugsgebruik of overmatig softdrug-/alcoholgebruik veelvuldig in een positieve context worden geplaatst, terwijl de negatieve kanten nauwelijks aan bod komen, onderbelicht blijven of niet serieus te nemen zijn, vallen ook onder gunstig daglicht.

Vraag 6.1.3 Wordt het harddrugsgebruik, overmatig softdrugs- of overmatig drankgebruik expliciet afgeraden?

De toelichting bij deze vraag is als volgt: *“Onder expliciet afraden wordt bedoeld dat in de productie duidelijk wordt gezegd dat harddrugsgebruik of overmatig softdrugs-/ alcoholgebruik niet goed en/of gevaarlijk is”.*

Naar het oordeel van de Klachtencommissie wordt het harddrugsgebruik in een gunstig daglicht geplaatst. De Klachtencommissie verwijst daarbij specifiek naar de scènes waarin het MDMA-gebruik is te zien op het vrijgezellenfeest.

Er is te zien hoe Louise eerst zelf in de keuken MDMA inneemt waarna ze een deel van de MDMA ook over de bonbons heen strooit. Deze bonbons deelt ze vervolgens uit waarna deze door alle aanwezige gasten worden opgegeten totdat de schaal helemaal leeg is. Dit wordt gevolgd door verschillende scènes van het feestje waarbij iedereen aan het lachen is, uitbundig aan het dansen is en ook de personages aangeven hoe leuk het feestje is.

Het feit dat Louise later in de aflevering met een overdosis op het strand beland en naar het ziekenhuis moet, doet niet af aan het feit dat de MDMA in een gunstig daglicht wordt geplaatst.

De oorspronkelijke inname van de gedoseerde hoeveelheid MDMA zorgde immers voor het leuke, niet saaie vrijgezellenfeestje waar Louise eerst zo bang voor was. Pas na het innemen van de rest van de overgebleven MDMA wordt in beeld gebracht dat de (overdosis) drugs negatieve effecten heeft, namelijk dat Louise bewusteloos op het strand beland. Van expliciet afraden is naar het oordeel van de Klachtencommissie geen sprake.

De Klachtencommissie is dan ook van oordeel dat zowel vraag 6.1.1 als vraag 6.1.2 met 'ja' moeten worden beantwoord. Het zichtbaar gebruik van harddrugs (vraag 6.1.1) in combinatie met het gebruik van de harddrugs in een gunstig daglicht stellen (vraag 6.1.2) zonder dat het expliciet wordt afgeraden (vraag 6.1.3) leidt tot een leeftijdsclassificatie van 16 jaar voor wat betreft de inhoudscategorie roken/drugs/alcohol.

Het voorgaande betekent dat op grond van het classificatieformulier de Aflevering uitkomt op een leeftijdscategorie van 16 jaar vanwege roken/drugs/alcohol met een waarschuwing voor grof taalgebruik.

Gelet op het hiervoor overwogene acht de Klachtencommissie de klacht tegen de leeftijdsclassificatie die de serie op 21 augustus 2023 had, te weten 12 jaar vanwege roken/drugs/alcohol met een waarschuwing voor grof taalgebruik, gegrond.

Ingevolge artikel 13 lid 1 van het Klachtenreglement is de Klachtencommissie bij een (deels) gegronde verklaarde klacht gerechtigd tot het opleggen van één of meer van de sancties, zoals genoemd in het onderhavige artikel. De Klachtencommissie overweegt hierover als volgt.

Gezien de door de Klachtencommissie vastgestelde leeftijdscategorie (16 jaar) dient de Aanbieder over te gaan tot herclassificatie van de Aflevering. De Klachtencommissie ziet voorts reden tot het opleggen van een boete, nu de Aanbieder aanvankelijk sommige vragen onjuist heeft beantwoord, waardoor de classificatie ten onrechte uitkwam op de leeftijdscategorie 12 jaar.

Bij de berekening van de onderstaande boete is de Klachtencommissie uitgegaan van de Sanctierichtlijn. De onderhavige overtreding valt binnen de categorie A 'Inhoudelijke overtredingen'; de Aflevering is fout geclassificeerd. De Aanbieder is een landelijk/mondiaal opererende organisatie, waarvoor elk punt € 1.000, - bedraagt. Voor de volgende inhoudscategorieën dient de leeftijdsclassificatie te worden aangepast: geweld (van 6 jaar naar 12 jaar, is één leeftijdscategorie verschil), seks (van Alle Leeftijden naar 12 jaar, is één leeftijdscategorie verschil) en roken/drugs/alcohol (van 12 jaar naar 16 jaar, is twee

leeftijdscategorieën verschil). Dit betekent een totaal van vier punten, zodat de boete € 4.000,- bedraagt.

Tenslotte ziet de Klachtencommissie in het feit dat de serie nog op video on demand is te zien aanleiding haar beslissing uitvoerbaar bij voorraad te verklaren.

7. De beslissing van de Klachtencommissie

Verklaart de klacht gegrond.

Herclassificatie

De Aanbieder dient de classificatie van de Aflevering binnen drie werkdagen na dagtekening van deze uitspraak aan te passen naar 16 jaar vanwege roken/drugs/alcohol en grof taalgebruik, alsmede alle maatregelen te nemen die ertoe leiden dat de classificatie van 16 jaar vanwege roken/drugs/alcohol en grof taalgebruik worden gehanteerd.

Dwangsom

De Klachtencommissie legt bovengenoemde maatregel van herclassificatie op onder verbeurte van een dwangsom van € 1.000,- per dag, te rekenen vanaf vijf werkdagen na de datum van deze uitspraak met een maximum van € 25.000,-.

Boete

De Klachtencommissie legt aan de Aanbieder een boete op van € 4.000,- te voldoen binnen 30 dagen na factuurdatum. De factuur wordt separaat toegezonden.

Uitvoerbaar bij voorraad

De Klachtencommissie verklaart deze beslissing uitvoerbaar bij voorraad.

Beroep

Partijen hebben de mogelijkheid tegen deze uitspraak beroep aan te tekenen bij de Commissie van Beroep van NICAM, voor zover zij in het ongelijk zijn gesteld. Het beroepschrift dient binnen vier weken na dagtekening van de uitspraak van de Klachtencommissie schriftelijk bij de secretaris van de Commissie van Beroep te worden ingediend.

Het adres luidt: NICAM, Commissie van Beroep, Postbus 322, 1200 AH Hilversum.